

HGGunnink, gehouden te Assen/ Emmen, 10-04-2020, Goede Vrijdag

Votum + vredegroet

Psalm 102:6

Dordtse Leerregels II, art. 1-5, 9

Psalm 22:4

Gebed

Lezen Johannes 2:1-11

Johannes 19:17-30

Gezang 7:1,2,6

Tekst **JOHANNES 19:25-27**

Bediening van het Woord

Psalm 22:12,13,14

Gebed

Psalm 116:9,10

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,
en ik mag wel zeggen: gemeente in de verstrooiing, waarde luisteraars,

Onze tekst, het lijkt bijna even een familiemoment.
Zoon, moeder, tante.

Maar het is het zeker niet.

Hij, Die teruggaat naar Zijn Vader, Hij heeft de zijnen liefgehad tot het einde, Johannes 13. En dat betekent dat Hij altijd doorgaat met Zijn werk, met het oog op hen, óók hier in onze tekst.

En ik wil u vanavond het Woord van de Heere bedienen onder het thema:

De Zoon zegt tegen Zijn moeder: familie (kleine 'f') wordt Familie (grote 'F')

We geven antwoord op drie vragen

- 1) waar?
- 2) hoe?
- 3) wanneer?

1) Daar zijn ze gaan staan.

Daar blijven ze staan.

Ze hebben liever de schande. Want door daar te staan laten ze merken dat ze horen bij Hem, die door God gevloekt is, aan dat hout.

Ze hebben liever de schande, dan dat ze niet bij Hem in de buurt zijn.

Ze **willen** daar zijn.

Bij Hem, aan het kruis.

Alles in dat Schriftgedeelte dat we gelezen hebben, cirkelt om Jezus en het kruis.
We hoorden over: er stond iets bovenaan, óp dat kruis. Een opschrift.

We hebben gehoord over: vier soldaten, beneden, aan de voet van het kruis.

En nu, tegenover die vier soldaten, zet de schrijver van het Evangelie: die vier vrouwen, bij het kruis.

Het zijn vrouwen, die bij Hem horen, en die Hem niet los willen laten.

Nee, het is toch onbestaanbaar, dat je een geliefde alleen zou laten, in de laatste uren van zijn leven op aarde.

Helemaal déze Geliefde niet.

Het staat er, broeders en zusters, luisteraars, het staat er bijzonder.

Er staat namelijk niet: ze staan bij **Hem**.

Maar er staat: ze staan bij **het kruis**, van Jezus.

Ze staan in de buurt van dat afgrijselijke vloekhout.

Ze staan, -ze hebben daar op dat moment nog geen benul van-, ze staan bij dat altaar waar Hij Zich voor de Zijnen opoffert.

Inderdaad, met liefde tot het einde, tot het uiterste.

Daar, waar Hij in volmaakte overgave de toorn van God Zijn Vader over de zondigheid en de zonden van de Zijnen ondergaat.

En wij hebben dat net beleden met de Dordtse Leerregels. Ook daar staat het in: het is onmetelijk, maar het is ook ondoorgrondelijk.

Wat begrijpen wij in feite van het kruis, en wat dat kruis allemaal betekent?

Ja, inderdaad, in de brieven van de apostelen later wordt daar over geschreven.

Maar, de diepte ervan. De intense ernst ervan, gaat ons verstand zo ver te boven!

En blijf er ook maar om bidden, jong en oud, dat je het kruis **nóóit** gewoon gaat vinden. Want het gaat zo tegen alles in.

De Gehoorzame, Hij Die **nooit** zonde heeft gehad, Die nooit zonde heeft gedaan, **Hij** hangt daar!

En hoort u dan, het is Zijn plek die zo nadrukkelijk bewijst, hoe erg het met óns gesteld is.

Hij kreeg de loodzware schuld van al de Zijnen op Zich. En daarom was Hij niet meer acceptabel voor Zijn Vader. Terwijl Hij bleef liefhebben, volmaakt.

Ik zeg het nog een keer, broeders en zusters, luisteraars, het kruis, het is voor ons nooit ten volle te begrijpen. Net zomin als te begrijpen is, hoe groot Gods liefde, voor Zijn vijanden.

Daar staan ze. Vier vrouwen.

2 x 2. Of twee paar.

De eerste van het eerste paar is: Zijn moeder.

Is het u ook opgevallen hoe vaak in deze drie verzen, dat woord 'moeder' staat?

Tot vijf keer toe!

Hoe Hij met háár omgaat. Hoe de band van Hem met háár is, dat komt hier naar voren.

En dan de tweede van het eerste paar. Dat is de zus van Zijn moeder. Een tante dus.

En dan dat tweede paar. Eerst Maria, de vrouw van Klopas. En dan Maria uit Magdala. Die bijzondere vrouw. Bevrijd - zeven duivelen uit haar weg, op bevel van Jezus. En later hoor je in hoofdstuk 20 nog veel meer over haar.

Twee vrouwen die ook ontzettend betrokken zijn op Jezus uit Nazareth.

Maar terug naar Zijn moeder.

Simeon had het al gezegd, Lucas 2:35.

Toen Jezus nog maar een Baby was, toen had Simeon dat Woord van de Heere al moeten spreken, tegen Maria: 'ook door je eigen ziel zal een zwaard gaan, vanwege alles wat jouw Zoon aan tegenwerking en tegenstand zal ondervinden'.

Als er één moment is, waarop dat waarheid geworden is, dan is het hier.

'Haar Zoon, Die zitten zal op de troon van David', Gabriël, die dat tegen Maria zegt, Lucas 1.

Haar zoon, om wie ze God looft, in haar eigen lofzang.

En nu. Kijk naar Hem. Kijk, daar hangt Hij. Haar Zoon.

En het enige, wat zij, samen met die anderen nog doen kan, dat doet ze: daar staan.

Helpen kan ze niet. Op geen enkele manier.

Ze staat er bij. Bij Zijn kruis, het kruis van Jezus.

Want, Hij alleen kan dit doen. Kan dit ondergaan.

Hij doet hier alles!

Om daarna, weten wij, alles te kunnen uitdelen.

2) Dan het tweede. **De Zoon zegt tegen Zijn moeder: 'familie' wordt 'Familie'**. Kleine 'f' wordt grote 'F'. **De vraag is: hoe?**

Broeders en zusters, luisteraars, ook in dit zwaarste lijden. -En ik zeg het nog een keer-, voor ons niet voor te stellen, voor ons niet in te denken.

Ook in dit zwaarste lijden, houdt Jezus niet op, verder te gaan met het liefhebben van de Zijnen.

Als **Hij** het eraan toe heeft.

Dan kun je weer terug grijpen op Johannes 13.

Alles is door de Vader aan Hem gegeven.

Als **Hij** het er aan toe heeft, dan gaat Hij nog iets zeggen.

Ook hier, ook op dit moment, bepaalt **Hij** hoe het gaat.

Hij ziet de moeder. En Hij ziet de leerling die erbij staat.

Die leerling met wie Hij zo'n bijzondere band heeft.

Dat is iets om éven bij stil te staan. Dat kan dus.

Dat Jezus onderscheid maakt, en dat toch honderd procent eerlijk en heilig doet.

Hij heeft alle elf leerlingen lief. Maar deze is: de geliefde.

Onderscheid inderdaad, maar geen voortrekkerij.

Dat weten de kinderen ook wel. Iemand voortrekken op school, dat is gemeen. Dat is niet eerlijk.

Maar dat is hier dus niet aan de orde. -En ook daar krijgen we verder geen informatie over-. Maar, er is een bijzondere band tussen de Heere Jezus en die leerling, Johannes.

En dan gaat de Zoon vanaf dat kruis wat zeggen.

Nee, Hij is hier niet meer het Kind dat naar de moeder moet luisteren.

Hier is het de moeder, die horen moet wat haar Zoon te zeggen heeft.

Ja, haar Zoon.

Ze was zwanger van Hem.

Ze heeft Hem gebaard.

Haar Zoon.

Maar wel haar Zoon Die, -dat was de reden dat we Johannes 2 gelezen hebben-, Die al eerder, daar in Kana heeft laten merken, dat Hij toch van een andere orde is, dan haar gewone kinderen.

Dan Zijn, zeg maar, broers.

Hij zegt namelijk niet: 'moeder' tegen haar, maar Hij zegt: 'vrouw'.

En dat kan, broeders en zusters, luisteraars, dat kan voor ons een wat lastig woord zijn. Want het kan voor ons zomaar wat een minachtende klank hebben.

Vooraf voor oudere mensen, -ik weet niet hoe de kinderen daar tegenwoordig tegenaan kijken-, maar vooral voor oudere mensen, die nog de gedachte hebben: vroeger had je mevrouw van de burgemeester, en juffrouw van de meester.

En je had vrouw die en die. Ja, dat was de vrouw van de arbeider, van de bakker en van de slager.

Dan had je dat onderscheid, van mevrouw naar vrouw.

Maar dat is hier absoluut niet aan de orde. Als de Heere Jezus hier tegen Zijn moeder zegt: 'vrouw', dan beledigt Hij haar niet. Maar spreekt Hij haar met respect en hoogachting aan. Je zou ook rustig mogen vertalen met iets als 'dame', of 'mevrouw'.

Waar het hier om gaat. Dit woord scheidt afstand.

Dit woord vermindert het belang van die familieband met een kleine 'f'.

Hij, Jezus, de Zoon van de Vader in de hemel, de Redder, zet Zijn verhouding met háár, op één lijn met Zijn verhouding met ál die anderen, die Hij tot de Zijnen maakt. Johannes 1:12, 'allen die in Zijn naam geloven, zijn kinderen van God'.

Niet alleen de mensen ná Pinksteren, maar zo is Maria ook, in het geloof, een kind van God.

Iets daarvan liet Jezus al horen bij het begin van de tekenen die Hij deed.

Dat was daar in Kana. Toen moest Zijn moeder al weten: ja, het is toch anders dan alleen maar die verhouding, moeder – kind.

En nu, en je zou mogen zeggen: aan het eind van al de tekenen, met nog veel meer klem, hier, aan dat kruis. Juist nu.

Want de familieband, hoe prachtig die ook mag wezen.
 Er staan twee die heel direct familie zijn. Z'n moeder en Z'n tante, en misschien die derde ook nog wel.
 Maar de familieband, die verandert door het offer van de Heere Jezus.
 Het wordt de band van de Familie met een grote 'F'. Door te geloven in Jezus, de Gekruisigde.

'Mevrouw, dame, kijk!'
 'Kijk goed. Vanaf nu, heb je die ander, die ander dan Ik, als uw zoon. Als degene op wie u kunt terugvallen.
 In een wereld die heel anders gestructureerd is als die van ons. Heel kort gezegd, een wereld zonder sociale voorzieningen.
 Een wereld waarin de kinderen voor de ouders zorgen. Als de ouders dat niet meer zelf kunnen.

Het valt op, de broers van de Heere Jezus blijven buiten beeld. Wij weten niet waarom. Er is op een bepaald moment gezegd, 'zij geloofden niet in Hem'. Maar of dat op dit moment nog zo is, we weten het niet.
 We weten één ding wel, als de Heere Jezus Johannes aanwijst: 'dit is nu uw zoon, mevrouw', dan vergist Hij zich niet.
 En als wij dan niet precies weten waarom. Dan is dat ons probleem. Of eigenlijk is dat geen probleem. Dan hebben we dat heel simpel te aanvaarden: zo is het nu eenmaal. Want **Hij** bepaalt het hier.

Hij verbindt Zijn moeder, die als -tussen hoge komma's- 'gewoon' gelovige, in Hem, haar Zoon heeft te geloven.
 Hij verbindt Zijn moeder, aan die leerling. Hij zet Johannes, de geliefde leerling, als het ware in Zijn eigen plaats. 'Kijk, uw zoon. Van nu af en levenslang'.

En meteen daarna krijgt Johannes te horen. 'Kijk, kijk goed, je moeder! Háár heb je te eren, om háár heb je nu te denken, goed voor háár te zorgen. Voor háár, de moeder van je Heere'.

Beiden, moeder en Johannes - leerling. Beiden hebben zich te schikken naar Zijn bevel. Hij heeft het goede voor met hem, die leerling. Hij heeft het goede voor met haar.
 En meteen doet de leerling wat tegen hem gezegd wordt. Even later, dan woont ze bij hem in huis.

3) Tenslotte. **De Zoon zegt tegen Zijn moeder 'familie' (kleine 'f') wordt 'Familie' (grote 'F')** Tenslotte het antwoord op de vraag: **wanneer?**

Want je kunt je afvragen: waarom heeft de Heere Jezus dit nou niet eerder geregeld? Dat had Hij toch ook kunnen doen, voordat Hij daar aan het kruis hing. Waarom moest dat op dit moment? Dat is dan weer zoiets - begrijpen kunnen wij dat niet.
 Maar ook hierin was Jezus volmaakt gehoorzaam aan God, Zijn Vader. Dit hoort ook bij: 'het moest zo, zo wilde God'.

En daar kunnen wij vragen bij stellen, en wij kunnen daar vragen bij houden. Maar laten we ons buigen. Zo moet het gebeuren.

En het heeft ook te maken met Johannes 2. Daar zegt de Heere Jezus: 'vrouw, mevrouw, Mijn uur is nóg niet gekomen'.

En toen kwam daar die beginnende afstand tussen haar en Hem.

Nu, via kruis, -en dan mogen wij doorddenken: en open graf en Hemelvaart-, echt afstand!

'Mijn uur is gekomen'.

Want hier, aan het kruis, denk maar aan het Formulier voor de viering van het avondmaal. Hier krijgt het nieuwe verbond rechtskracht.

En wie is dan, moeder, en broer, en zus? Dat is, Lucas 8, 'degene die het Woord van God hoort, en doet'.

En dan krijg je die 'Familie' met die grote 'F'.

Hier aan het kruis, en dat is vlak voor het einde, -we hebben gelezen hoe daarna gezegd wordt: 'Het is volbracht'.

Hier, aan het kruis, wordt het fundament gelegd voor die 'Familie', met die grote 'F'.

En wat is het dán bijzonder, dat aan díe 'Familie', -via wat de Heere Jezus zegt tegen Johannes en tegen Maria-, dat Hij vanaf dat begin aan Zijn 'Familie' leert: het kenmerk van die 'Familie', van dat huisgezin, van de kerk, is: **barmhartigheid bewijzen**.

Want dát moest Johannes doen, ten aanzien van de moeder van de Heere.

Barmhartigheid.

Wat is het belangrijk, dat een gemeente van Christus, óók diaconaal gemeente is. Iets daarvan belijden we in ZONDAG 38. Met die speciale collecte om barmhartigheid te bewijzen. Over andere collecten wordt niet gesproken.

Maar wel over: 'om de armen hulp te bieden'.

Want, Jezus, Hij heeft eerst volmaakt liefgehad, Z'n 'familie', met een kleine 'f', Z'n 'Familie' met een grote 'F'.

Opdat die 'Familie' **Hém** liefheeft.

Én elkaar, én alle mensen.

AMEN